

En Røst fra Afgrunden!

Nærværende Artikel er en Oversættelse fra det i det store Sing-Sing Prison i New York udkommende, af Fanger redigerede, udgivne og trykte Blad »Star of Hope« for 6. Maj 1899.

Enhver øvet Iagttager af den menneskelige Natur, som har Lejlighed til at studere Fængselslivet i alle dets Enkelt-heder, kan ikke undlade at faa et stærkt Indtryk af de alvorlige Fejltagelser, Samsfundet begaar ved at sende unge Mænd i Straffeanstalten, unge Mænd, der i et Øjeblik Forvildelse, tvungne af Nød, eller tilskyndede af andre, overtræde Loven, men som ikke ere onde af Naturen og letteligen kunde forbedres i en Opdragelsesanstalt.

At kaste saadanne unge Mænd ind i forhærdede Forbryderes ondartede og smittende Selskab, er det samme som at sende dem til en Lastens Skole, hvor de ville blive fordærvede og ødelagte, fordi det jo er umuligt at røre ved Beg uden at blive tilsmudset. Saa snart en ny Lovovertræder lander i Fængslet, udspørge de gamle Forbrydere ham om, hvad han har begaaet, og efter at have hørt hans Svar, le de ham ud og fortælle ham, at han fortjener sin Skæbne paa Grund af den klodsede Maade, hvorpaa han har baaret sig ad. Sagen bliver livlig diskuteret, og enhver af hans Kritikere fortæller ham de Metoder, han skulde have benyttet for at have Lykken med sig og være undsluppet Lovens straffende Myndigheder. Men det er ikke alt; de gamle Forbrydere foreholde ham skammelige, lastefulde Gerninger i det mest tiltalende Lys; de foragte Ærlighed og karakterisere den som Daarskab. De oplamme hans

Indbildningskraft ved spændende Fortællinger om deres Eventyr og vække hans Begærlighed ved at fortælle om, hvor stort Udbytte Tyveri skaffer sine Dyrkere. En saaledes stillet ung Mand kan ikke undgaa at blive smittet.

Den unge Begynder indsuger Giften og bliver et Redskab for sine daarlige Raadgivere, som ryste hans moralske Ligevægt og vildlede hans Fornuft; han tager deres Meninger som en Gudernes Aabenbaring; deres Meninger skabe hans Opdragelse, og denne Opdragelse er hans Skæbne. En saadan ung Mand, der ikke er slet af Naturen, bliver sat under snedige Forbryderes alt fordærvende Indflydelse; de føre og danne ham efter deres Vilje. Og hvad er Resultatet? Det, at han, efter at han har siddet længe i Fængsel for en lille Forbrydelse, kommer tilbage til Verden vel træneret til at styrte sig ud i en Række Forbrydelser og fast besluttet paa at plyndre Samfundet, til hvilket han nærer et dødeligt Had.

Det er beklageligt, at det Samfund, der i en oplyst Tidsalder tager saa mange Forsigtighedsregler for at sikre Borgernes Helbred og Liv ved f. Eks. at regulere Salget af Gift og Sprængstoffer, ved at fjerne farlige Industrier fra folkerige Egne, ved at kræve tvungen Vaccination og ved at kontrolere Salg af Fødemidler, at dette samme Samfund ikke har Blik for den Demoralisation, som finder Sted af Hundreder af unge Mænd, som det sender lige ind i Ødelæggelser, som om de ikke havde Fordring paa dets Nidkærhed.

Saaledes ere Modsigelserne i den menneskelige Natur! Til hvad Nytte ere de ædle Anstrengelser, som gøres af Reformatorer og Filantroper, der ganske rigtigt tro paa, at ikke den værste Skændsel er for dyb til, at jo Dydens Engel kan stige ned og oplyse dens Afgrunde, dersom blot Samfundet vil virke med i Arbejdet ved at revidere sine barbariske Straffelovbøger, og indføre et praktisk og videnskabeligt Opdragelses System i Fængslerne, som kunde sætte en løsladt Forbryder i Stand til at tjene sit Brød ved Lan-

dets industrielle eller kommercielle Foretagender? Men hvad Medvirkning kunne Reformatorer og Filantroper vente af et Samfund, hvis mest fremragende Medlemmer afslaa at sætte sig ind i den ulykkelige Samfundsklasses Tilværelse, som de ingen Sympati have for og ingen Forbindelse have med? En Professor har engang sagt: »Forbryderne have aldeles ingen Fordringer paa Samfundet«. I Videnskabsmænd, I burde besøge Fængslerne, studere Beboernes Karakter, undersøge deres Forbrydelser, og I vilde finde nogle, som ere uskyldige i den Forbrydelse, de ere beskyldte for, Hundreder, som have forbrudt sig mod Loven af Uvidenhed eller tvungne af den yderste Nød, og Tusinder, der ikke ere slette af Natur og kunde forbedres ved gennem Opdragelse at rejses paa ny til et saadant Punkt, at deres Fornuft og Viden kunde holde deres lavere Instinkter i Tømme. At hade og foragte alle Forbrydere over en Bank er lige saa ufornuftigt som at kaste en hel Tønde Frugt bort, fordi der er nogle raadne Æbler iblandt.

Streng og ubarmhjertige Fordømmere af menneskelig Vildfarelse, besøg Statens Fængsler, og I ville der finde meget, der er Afsky og Foragt værd, men ogsaa meget, der kan undskyldes og beklages; meget, som er uforbederligt, men endnu mere, som ikke er fortabt, og som kan reddes. Besøg Fængslerne, studer Forbryderne, gør eder bekendt med deres Skæbne, og I ville blive overbeviste om Nødvendigheden af at udpege for Samfundet dets saa iøjnefaldende og dog saa forsømte moralske Forpligtelse til at omvende Forbryderne fra de Vildfarelser, som Samfundet i stor Udstrækning er ansvarligt for. Hvad kunne vi vente af et Samfund, hvis Overklasse ikke har nogen Forestilling om den virkelige Nød og Trang, i hvilke den fattige Klasse lever? Manden i de gode Klæder skyer Manden i Pjalter; og en Dame af den fine Verden gyser tilbage for Synet af Elendighed og Nedværdigelse, som for en spedalsks Pjalter, opfordrer dem til at besøge de Lidelsens og Elendighedens Huler, hvori den fattige skjuler sin smudsige Tilværelse;

lad dem træde ind i det usunde Kammer, hvor en kummerfuld Moder med Ansigtet udtæret af Sult prøver paa at forlænge sit syge Barns Liv, og de ville vige tilbage i Rædsel og Afsky.

Nej, de kunne ikke følge dig; de have for travlt med at overgaa hinanden i Klædedragt, Ekvipager, i deres Ballers og Middages Ødselhed, i deres Boligers Pragt. Men findes denne Ligeegyldighed kun i de riges Klasse? Nej! Dag efter Dag høre vi, at Samfundet er saa godt og kristent, som Skaberen ønskede, at det skulde være; at det er Forsynets hemmelighedsfulde Fordeling, som giver Rigdom til de faa og Fattigdom til de mange.

Disse venlige Forudsætninger have saa dyb Rod, at dersom en saa human Mand som Henry George fortæller Samfundet, hvorledes Fattigdom og Nedværdigelse kan og skal blive forvist fra Landet — eller naar en patriotisk Statsmand som William Jennings Bryon hæver sin Røst for at afsløre politisk Fordærvelse og tilraade Reform, møde de den samme Foragt, som de skriftkloge og Farisæerne viste den ypperste af alle Reformatorer, som de troede var en farlig Oprørsstifter, og som de til sidst korsfæstede. De samme Fordomme og falske Forudsætninger, som gaa gennem de almindeligt 'gængse Tanker og Talemaader, deles af nogle af Kirkens Tjenere, som præke, at Delingen af Menneskene i Millionærer og fattige, i Herskere og livegne er den Ordning, den alvise Gud ønskede for sine Børn, og at de fattiges Lidelser ere Velsignelser, som Himlen skjuler i Skikkelse af Modgang og Nød.

Hvilke underlige Tanker de saakaldte Kristne have om en barmhjertig Gud! Disse Herrer synes ikke at være vidende om de sande Grunde til, at Millioner af Mennesker forvandles til Tyve, Mordere, Tiggere og prostituerede, om, at de styrte sig ind i Laster og Forbrydelser i Fortvivlelse over ikke at kunne skaffe Brødet til sig og Familie. Disse overfladiske Religionsforkyndere synes ikke at vide, at Samfundet medvirker til Millioner af Menneskers Ødelæggelse og

Ruin, og at det er ansvarligt for de fleste af de Forbrydelser og Laster, som ere fremherskende nu til Dags. De synes ikke at forstaa, at den sultne og pjaltede Hær, som vanærer Menneskeheden, kunde faa Penge nok til at tilfredsstille rimelige Ønsker, dersom der ikke var de barbariske Love, som tillade, at de fattige blive ødelagte til Fordel for de rige derved, at de begunstige Dannelsen af de uhyre Ringe, som opsluge de kommercielle og industrielle Kapitaler og berøve store Lag af Samfundet dens Eksistensmidler. De tilegne sig Monopoler paa alle Livsfornødenheder og tvinge Folket til at betale umaadelige Priser for dem; graadige Fabriksejere, som samle Millioner og betale Sulteløn til deres Arbejdere; Korporationer og Individuer, som tilrane sig Millioner af Acres frugtbart Land og tvinge Forpagterne til at betale høje Afgifter for Brugen deraf; hjerteløse Købmænd, der beskæftige Tusinder af Piger og Drengene fra Morgen til Aften for en ussel Betaling; Jærnbankonger, som indrømme de store særlige Takster paa de smaas Bekostning; Børsjobbere, som røver de fattiges spareskillinger gennem dunkle og bedrageriske Kombinationer; et fordæveligt Beskyttelsessystem, der ved at vedligeholde en høj Toldafgift tillader Fabriksejere at berige sig paa den store Befolknings Bekostning, idet de tvinge den til at betale uhyre Priser for Ting, den kunde faa billigere fra andre Lande; en Hær af unyttige, offentlige Embedsmænd, med høje Gager, til hvis Betaling de arbejdende Klasser overbeskattes, kort sagt, alle disse økonomiske Fejltagelser, alle disse uretfærdige Angreb paa Menneskets naturlige Rettigheder, er den virkelige Aarsag, som deler Samfundet i Millionærer og Tiggere, i Herskere og livegne.

Denne daarlige Ordning af den sociale Tilstand, som modsætter sig den store Befolknings Velfærd, er den virkelige Aarsag, som tillader en privilegeret Klasse at leve i Overflod, medens Masserne knapt kunne leve trods det strengeste Arbejde. Dette er ikke Skaberens Vilje. I, Evangeliets Forkyndere, forlader eders falske Teorier om Uligheden i

Godernes Fordeling. Nedværdiger ej Universets store Arkitekt, om hvis uendelige Dygtighed al Naturen vidner, ved at præke, at Han har gjort denne Verden til et forkludret Stykke Arbejde og fordømt største Delen af sine Skabninger til at leve i Savn og Lidelse. —

Vi skulle med det samme meddele en Anekdote, som vor Præst fortalte os i Søndags. Han fortalte, at han paa Jærnbanestationen havde mødt fire lige løsladte Fanger, som ventede paa et Tog for at komme hjem. Før de rejste, sagde Præsten til dem: »Nu vel, mine Venner, jeg haaber, at vi skal mødes igen et eller andet Sted undtagen naturligvis i Sing Sing Fængslet«. Til dette svarede en af de løsladte Fanger: »Det hviler alt i Guds Haand«. »Oh nej!« svarede Præsten, »det kommer kun an paa dig selv og ikke paa Gud«.

Vi synes, at Præstens Svar er fuldt af sund Sans, for det er ikke paa Gud alene, at Mennesket skal stole! Man skal ogsaa virke med selv til at skabe sin egen Skæbne. Det tilkommer en selv at skabe eller fordærve sit Livsløb fra Vuggen til Graven. Præstens Svar staar fuldstændig i Samklang med Teorien om den frie Vilje, givet Mennesket af Skaberen, og illustrerer Ordsproget: »Hjælp dig selv, saa hjælper Gud dig«.

Det er ganske rigtigt at præke Taalmodighed og Hengivelse i sin Skæbne til dem, som ere trætte af Lidelser, der overgaa al menneskelig Taalmodighed; det er en Barmhjertighedsgerning at præke Taalmodighed og Resignation til dem, hvem Sult og Elendighed har grebet med sine ubarmhjertige Kløer; men at sige til dem, at den ulige Fordeling af Velstand og Fattigdom er Guds Værk, og at han har tildelt dem det som en forklædt Velsignelse, det er en Mistydning af den al-barmhjertige Guds Natur, og en beklagelig Uvidenhed om de økonomiske Love og de Onder, som overalt følge deres Overtrædelse. Saadanne Prædikener ere i høj Grad skadelige, fordi de tjene til at faa de fattige til at betragte deres Ulykker som Onder, der ikke kunne afhjælpes, og ved at tilintetgøre Haabet fratager dem

den Spore, som Ærgerrigheden er, denne Spire til al menneskelig Fremgang.

Naar Haabets Havn er forsvunden, naar dens Blomster visne bort, dens Stier blive stenede, og dens Solskin svinde væk i Taage og Regn, mister Mennesket den eneste Trylleformel, der kan opmuntre ham, den eneste Styrke, som opretholder i Kampen for Tilværelsen, de eneste Vinger, som kunne hjælpe ham til at svinge sig ind i det uendelige.

I, Evangeliets Forkyndere, aflad fra eders pessimistiske Filosofi. Eders Mission paa Jorden er ikke at skabe Modløshed, man at husvare og opmuntre de fattige og undertrykte. Eders Mission er at oplyse, ikke at forvirre med Teorier, der staa i Modsætning til Videnskaben og den menneskelige Fornuft. Fremstil Grundene til vore Lidelser i deres sande Lys for vore Øjne, faa os til at forstaa, at Uvidenhed, Foragt og Efterladenhed over for Menneskets naturlige Rettigheder ere de eneste Grunde til vore offentlige Misærer. Lad være at fremsætte den Anskuelse, at alt, som ikke koncentrerer Indbildningskraft og Intelligens paa Interessen for Spørgsmaalet om et andet Liv, er Forfængelighed. Dette er en munkeagtig Askese, uforenelig med Menneskets naturlige Behov. Medens vi opholde os paa denne Planet, maa vi rette os efter Naturens Love og ofre en betydelig Del af vor Tid til at befordre vort materielle Velvære.

Den forstaaer kun lidt sin Mission som kristelig Reformator, som tror, at hans Pligt er kun at gøre med de Lærdomme, som udgøre hans Kirkes Trossætninger. Religion er det Baand, som forbinder Jord og Himmel; det Baand, som maa sammenbinde i Guirlande de Problemer, der sammenholde vort virksomme Liv i denne Verden med de evige Sandheder og opmuntrende Løfter om den usynlige Verden oven over Stjernerne. Indskrænk ikke eders Taler til rene religiøse Problemer: Kirkens og Statens Tragten har samme Maal — Samfundets Genfødsel og Velfærd. Inden for eders Omraade falder Fremstillingen af Tidens

økonomiske Problemer i dens Forhold til Moralen. Fortæl eders Menighed, at hvor som helst politisk Ødelæggelse og sociale ulykkelige Tilstande bringe hele Samfundet i Afhængighedsforhold til et rigt og privilegeret Hierarki, der følge Fattigdom og Fornedrelse lige saa sikkert efter, som Bølge følger paa Bølge i Ebbe og Flod. Udreder for deres Øjne det Kompleks af sociale Problemer, som vedrøre deres materielle Liv. Tilraad politisk Agitation uden Trudsel og Voldsomhed. Lær dem at bruge deres Valg- og Ansøgningsret, at de kunne vide, hvorledes de kunne opnaa Forbedring af deres Uret. Præk af al eders Evne mod Ringe og Monopoler, som true med at overvælde Folket og Nationen. Henvend eder ogsaa til de rige; lad dem indse den Uretfærdighed, de begaa ved at berøve den arbejdende Klasse en god Andel af deres Arbejdes Frembringelser. Sig dem, at Mænd og Kvinder, som blive holdte til et grusomt Arbejde fra Morgen til Aften, uden Tid til Hvile eller Lejlighed til at udvikle deres aandelige Evner, og at Monopoliseringen af alle naturlige Hjælpemidler, som berøver største Delen af Nationen Eksistensmidler, ikke kan andet end frembringe et farligt socialt Tryk, som kan ødelægge Samfundets Orden og Ro. Bestræb eder i eders Henvendelse til de rige for at opdyrke Barmhjertighedens og Gavnildhedens Aand.

Da Kristus kom og forandrede Verdens Udseende, sagde han, at de, som havde bidraget mest ved deres Arbejde til alles Bedste, de skulde blive de første blandt alle. Det Bud mætter den Guds Flok, som er iblandt eder, sigter ikke alene til at mætte deres Sjæle med Kristi Lærdomme, men ogsaa at mætte de hungrige med de gode Ting paa Jordens Overflade, som Skaberen har skænket hele Menneskehedens. Der er to Stemmer, som sjældent tale paa samme Tid i Menneskets Øre. Disse ere Savn og Pligt. Naar den første raaber, da tier den anden. Tilfredsstillelsen af materielle Fornødenheder er for Mennesket en uundgaelig Betingelse for al Slags Reform. At præke om Ærlighed

og Pligt til en forsulten og pjaltet Hob, er lige saa unyttigt som at prøve paa at dyrke Blomster paa en Jord, der er udtørret af Solen og Mangel paa Regn. Der er meget, ja maaske mere Religion i et Stykke Brød, givet til en fattig, end i den mest udarbejdede Præken, holdt i den pragtfuldste Kirke. I, Evangeliets Forkyndere, forsøg paa at trænge ind i de riges Hjerter og forkynd: »Du skal elske Din Næste som Dig selv«, det er Inkarnationen af den Barmhjertighedens og Sympatiens Aand, som burde faa alle menneskelige Hjerter til at slaa i Takt og forene alle Sjæle i Menneskekærlighed.

Fange Nr. 239.
